

Věra Petlanová Zychová (35), lektorka organizace Freya

Nevyřešená sexualita?

Projeví se depresí i agresivitou

PRAHA – „Prožívají sexualitu stejně jako každý jiný člověk, to je jasná věc,“ říká o lidech s poruchou autistického spektra Věra Petlanová Zychová (35). Pomoc s otázkami intimity a lásky je podle lektorky organizace Freya velmi důležitá. Výrazně mírní například agresivitu.

Text: Tomáš Koniček
Foto: Freya

BLESK Působíte jako lektorka, přednášíte o sexualitě. Komu konkrétně se věnujete?

„Jde o kurzy pro rodiče dětí s mentálním postižením, především pro rodiče dětí s poruchou autistického spektra (PAS). Řešíme sexualitu jejich potomků. V organizaci Freya mám navíc na starost odborné sociální poradenství.“

BLESK Jak lidé s PAS řeší svoji sexualitu? Obvykle jsou vnímáni jako samotáři odmítající pohlazení, pomazlení od rodičů, natož od pro ně cizích lidí...

„Já vždy říkám takovou poučku. Ať si každý vzpomene na své první rande. Kdo jde na první rande, tak řeší, jak bude vypadat, o čem se bude bavit a jestli třeba pozná, co nám říká ten druhý člověk. A když se podíváme na lidi s PAS, tak jejich největší handicap jsou v oblasti komunikace. Nevědí, co je a není správné. Nemají bariéry, nevědí, jak pracovat s vlastním tělem, a nechápou své pocity, natož pocity jiných lidí.“

BLESK Rodiče se ale přece snaží svému dítěti dát co nejvíce.

„O tom, že má někdo doma dítě s PAS, se dozví až později, ne hned po příchodu z porodnice. Okamžitě začne řešit mnoho otázek. Jak se to dítě bude vyvíjet, co s ním budou dělat. Ta sexualita jde skutečně do pozadí.“

BLESK Kdy ji začnou řešit?

„Není to tak, že by ji nevnímali. Ale pořád si říkájí, že je ještě čas... Ale na jednu je dítěti třeba 12 let a začne se projevovat v oblasti sexuality, a tak to rodiče musí řešit.“

BLESK Víte, že...

Činnosti organizace Freya se Blesk věnuje po celý říjen v projektu Srdce pro vás! Více čtěte na webu www.srdceprovas.cz

BLESK Kdy by to měli začít řešit?

„Na to neexistuje odpověď. Každé dítě, nejen s PAS, vyzrává v jinou dobu, má jiné projevy, potřebuje jiné informace. Když vezmu děti celkově, tak jedna skupina chodí za rodiči a ptá se, druhá skupina naopak nikdy nepříjde. A tak je na těch rodičích, aby jim ty informace nabídli.“

BLESK A děti s PAS patří do té druhé skupiny...

„Záleží na rodičích. Ta diagnostika je vede k druhému modelu. Je třeba myslet na děti, které to říkají mezi řádky. Upozorňují na sebe a chtějí pomoci.“

BLESK Chodí rodiče dětí s PAS za vámi, nebo naopak svoje služby musíte nabízet?

„Někteří rodiče si sami zavolají. Nebo spolupracujeme s organizací Nautis, která se věnuje dětem s PAS a odkazuje na nás.“

BLESK Zjišťujete, jací rodiče řeší sexualitu svých dětí s PAS?

„To ne. Ale mám to nacítné. Mladší chodí sami a chtějí být připraveni. Pak je skupina rodičů, kteří toto téma neslyšeli a ptají se. Pak je ale i skupina, která toto téma odmítá. Rodiče čekají, že to vyšumí, jenže jejich děti se dostanou do krizových situací a pak je třeba jim pomoci.“

BLESK Co hrozí dětem, jejichž rodiče to neřeší?

„Dítě se může třeba dostat do depresí nebo může začít ubližovat lidem. Nebo se přejídá či pije hodně sladké. Může se toho stát hodně, protože něco se v jeho těle děje, a dítě neví, co s tím. Pak se často stane, že se jim kvůli agresivitě dá medikace a utlumí se. Je to zamotané kolečko, protože ta medikace jim může utlumit i sexualitu.“

BLESK Cílem organizace je proti tomuto bojovat?

„Cílem je podpořit rodiče, aby věděli, jak to pojímout.“

„S dětmi se učíme téma sexualitu hravou formou, se staršími máme jiné modely práce. Důležité je, aby to bylo zábavné a vizuální,“ říká lektorka.

Věra Petlanová Zychová pomáhá rodičům dětí s poruchou autistického spektra se sexualitou.

JAKÉ KURZY NABÍZÍ?

PRO ORGANIZACE

- Sexualita lidí s handicapem.
- Protokol sexuality a jeho zavádění do praxe.
- Sexualita aneb Jak o ní komunikovat s lidmi s postižením.
- Sexualita u lidí s poruchou autistického spektra.
- Sexualita v seniorském věku.
- Sexualita lidí s tělesným handicapem – cesta k naplnění potřeb.
- Sexuální asistence – její možnosti a limity.
- Sexuální pomůcky pro osoby s handicapem aneb Sexualita pěti smysly.

PRO RODIČE

- Úvod do sexuality a vztahů lidí se znevýhodněním.
- Sexuální výchova a jak na ni.
- Kruhy podpory aneb Jak pomoci dětem nastavit správné hranice.

Proč je sexualita důležitá?

- Je zásadně spojena s životem každého člověka.
- Je jednou ze základních fyziologických potřeb, proto by neměla být nikomu odepřena.
- Naplnění sexuality zlepšuje zdraví a psychickou pohodu.
- Sexuální výchova, které se často těmto lidem nedostává, je prevencí před sexuálním násilím, nechtěným otěhotněním a sexuálně přenosnými nemocemi.

Aby věděli, na koho se obrátit, a věděli, co mají dělat. Když pak dítě vyroste, může k nám přijít samo a nacítné si třeba první rande nebo to, jak by se měly navazovat vztahy. My se to snažíme pojímout ze všech stran.“

BLESK Často jste asi první, kteří s nimi řeší jejich sexualitu...

„Ano. Kolikrát jsme první, kteří toto téma otevřou. Ti lidé poprvé slyší, co je sexualita, co je sex... Jsme první, kteří jim otevrou dveře.“

ře. Pro děti je ale důležité, abychom jim vše podali zábavnou formou.“

BLESK Využívají rodiče pro děti, které pak vyrostou, sexuální asistenci, kterou Freya nabízí?

„Část rodičů se na to ptá. Ale já vždy říkám, že je třeba těm dětem s PAS nabídnout sexuální výchovu a osvětu, aby s tím uměly pracovat. A pak jednou, až to budou umět, si můžou sexuální asistenci objednat. Ale potřebují mít nejprve základ.“

Pomoci můžete i vy!

Organizace potřebuje na svoji činnost každý rok asi dva miliony korun. Díky tomu může dělat školení a pomáhat lidem se zdravotním postižením, ale i osamělým seniorům. Pomoci můžete i vy! Jakýkoliv příspěvek můžete poslat na číslo účtu 2101259002/2010.

Kontakt

Freya, z. s.

Adresa: Břežíněvská 92, 250 64

Hovorčovice

Kancelář: Palác YMCA,

Na Poříčí 1041, 110 00 Praha 1

IČO: 06051391

E-mail: poradenstvi@freya.live

Web: www.freya.live